

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ ഉദ്ധവഗീതാസു
॥ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ പഞ്ചമോദ്യായഃ ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച

മയോദിതേഷ്വവഹിതഃ സ്വധർമേഷു മദാശ്രയഃ |
വർണാശ്രമകുലാചാരമകാമാത്മാ സമാചരേത് ||5.1 ||

അൻവീക്ഷേത വിശുദ്ധാത്മാ ദേഹിനാം വിഷയാത്മനാം |
ഗുണേഷു തത്ത്വധ്യാനേന സർവാരംഭവിപര്യയം ||5.2 ||

സുപ്തസ്യ വിഷയാലോകോ ധ്യായതോ വാ മനോരമഃ |
നാനാത്മകത്വാദ് വിഫലസ്തഥാ ഭദാത്മധീർഗുണൈഃ ||5.3 ||

നിവൃത്തം കർമ സേവേത പ്രവൃത്തം മത്പരസ്ത്യജേത് |
ജിഹ്യാസായാം സമ്പ്രവൃത്തോ നാദ്രിയേത് കർമചോദനാം ||5.4 ||

യമാനഭീക്ഷ്ണം സേവേത നിയമാൻ മത്പരഃ ക്വചിത് |
മദഭിജ്ഞം ഗുരും ശാന്തമുപാസീത മദാത്മകം ||5.5 ||

അമാന്യമത്സരോ ദക്ഷോ നിർമമോ ദൃഢസൗഹൃദഃ |
അസത്യരോദ്ദിഗ്മജിഹ്യാസുരനസൂയൂരമോഘവാക് ||5.6 ||

ജായാപത്യഗൃഹക്ഷേത്ര സ്വജനദ്രവിണാദിഷു |
ഉദാസീനഃ സമം പശ്യൻ സർവേഷ്വർഥമിവാത്മനഃ ||5.7 ||

വിലക്ഷണഃ സ്ഥൂലസൂക്ഷ്മാദ് ദേഹാദാത്മേക്ഷിതാ സ്വദൃക് |
യഥാഗ്നിർദാരുണോ ദാഹ്യാദ് ദാഹകോന്ദ്രിയഃ പ്രകാശകഃ ||5.8 ||

നിരോധോത്പത്തുണ്ണുബുഹന്നാനാത്വം തത്കൃതാൻ ഗുണാൻ |
അന്തഃ പ്രവിഷ്ട ആധത്ത ഏവം ദേഹഗുണാൻ പരഃ ||5.9 ||

യോസൗ ഗുണൈർവിരചിതോ ദേഹോഽയം പുരുഷസ്യ ഹി |
സംസാരസ്തന്നിബന്ധോഽയം പുംസോ വിദ്യാച്ഛിദാത്മനഃ ||5.10 ||

തസ്മാജ്ജിജ്ഞാസയാജ്ഞാനമാത്മസ്ഥം കേവലം പരം |
സംഗമ്യ നിരസേദേതദ്യസ്തൂബുദ്ധിം യമാക്രമം ||5.11 ||

ആചാര്യോരണിരാദ്യഃ സ്വാദന്തേവാസ്യുത്തരാദരണിഃ |
തത്സന്ധാനം പ്രവചനം വിദ്യാസന്ധിഃ സുഖാവഹഃ ||5.12 ||

വൈശാരദീ സാതിവിശുദ്ധബുദ്ധി -
ർധുനോതി മായാം ഗുണസമ്പ്രസൂതാം |
ഗുണാംശ്ച സന്ദഹ്യ യദാത്മമേതത്
സ്വയം ച ശാമ്യത്യസമിദ് യമാഗ്നിഃ ||5.13 ||

അമൈഷാം കർമകർതൃണാം ഭോക്തൃണാം സുഖദുഃഖയോഃ |
നാനാത്വമ നിത്യത്വം ലോകകാലാഗമാത്മനാം ||5.14 ||

മന്യസേ സർവഭാവാനാം സംസ്ഥാ ഹൃതത്പത്തികീ യഥാ |
തത്തദാകൃതിഭേദേന ജായതേ ഭിദ്യതേ ച ധീഃ ||5.15 ||

ഏവമപ്യംഗ സർവേഷാം ദേഹിനാം ദേഹയോഗതഃ |
കാലാവയവതഃ സന്തി ഭാവാ ജൻമാദയോഽസകൃത് ||5.16 ||

അത്രാപി കർമണാം കർതൃരത്യാതന്തര്യം ച ലക്ഷ്യതേ |
ഭോക്തൃശ്ച ദുഃഖസുഖയോഃ കോന്വർമോ വിവശം ഭജേത് ||5.17 ||

ന ദേഹിനാം സുഖം കിഞ്ചിദ് വിദ്യതേ വിദുഷാമപി |
തഥാ ച ദുഃഖം മൂഢാനാം വൃഥാഹങ്കരണം പരം ||5.18 ||

യദി പ്രാപ്തം വിചാതം ച ജാനന്തി സുഖദുഃഖയോഃ |
തേപ്യധാ ന വിദുർയോഗം മൃത്യുർന പ്രഭവേദ് യഥാ ||5.19 ||

കോന്വർഗ്മഃ സുഖയത്യേനം കാമോ വാ മൃത്യുരന്തികേ |
ആചാതം നീയമാനസ്യ വധ്യസ്യേവ ന തുഷ്ടിഭഃ ||5.20 ||

ശ്രുതം ച ദൃഷ്ടവദ് ദൃഷ്ടം സ്പർധാസൂയാത്യയവ്യയൈഃ |
ബഹുന്തരായകാമത്യാത് കൃഷ്ണിവചാപി നിഷ്ഠലം ||5.21 ||

അന്തരാധൈരവിഹതോ യദി ധർമഃ സ്വനുഷ്ഠിതഃ |
തേനാപി നിർജ്ജിതം സ്ഥാനം യഥാ ഗച്ഛതി തച്ഛൃണു ||5.22 ||

ഇഷ്ടേഹ ദേവതാ യജ്ഞൈഃ സ്വർലോകം യാതി യാജ്ഞികഃ |
ദുഞ്ജിത ദേവവന്തത്ര ഭോഗാൻ ദിവ്യാൻ നിജാർജ്ജിതാൻ ||5.23 ||

സ്വപുണ്യോപചിതേ ശുഭ്രേ വിമാന ഉപഗീയതേ |
ഗന്ധർവൈർവിഹരൻ മധ്യേ ദേവീനാം ഹൃദ്യവേഷധൃക് ||5.24 ||

സ്ത്രീഭിഃ കാമഗയാനേന കികിണീജാലമാലിനാ |
ക്രീഡൻ ന വേദാത്മപാതം സുരാക്രീഡേഷു നിർവൃതഃ ||5.25 ||

താവത് പ്രമോദതേ സ്വർഗേ യാവത് പുണ്യം സമാപ്യതേ |
ക്ഷീണപുണ്യഃ പതത്യർവാഗനിച്ഛൻ കാലചാലിതഃ ||5.26 ||

യദ്യധർമരതഃ സംഗാദസതാം വാജിതേന്ദ്രിയഃ |
കാമാത്മാ കൃപണോ ലുബ്ധഃ സ്ത്രേണോ ഭൂതവിഹിംസകഃ ||5.27 ||

പശൂനവിധിനാസ്ത്വഭ്യ പ്രേതഭൂതഗണാൻ യജൻ |
നരകാനവശോ ജന്തുർഗത്യാ യാത്യുൽബണം തമഃ ||5.28 ||

കർമാണി ദുഃഖോദർകാണി കുർവൻ ദേഹേന തൈഃ പുനഃ |
ദേഹമാഭജതേ തത്ര കിം സുഖം മർത്യധർമിണഃ ||5.29 ||

ലോകാനാം ലോകപാലാനാം മദ്ഭയം കൽപജീവിനാം |
ബ്രഹ്മണോപി ഭയം മത്തോ ദ്വിപരാർധപരായുഷഃ ||5.30 ||

ഗുണാഃ സൃജന്തി കർമാണി ഗുണോനൂസൃജതേ ഗുണാൻ |
ജീവന്തു ഗുണസംയുക്തോ ഭുക്തേ കർമഫലാൻയസൗ ||5.31 ||

യാവത് സ്വാദ് ഗുണവൈഷമ്യം താവന്നാനാത്മമാത്മനഃ |
നാനാത്മമാത്മനോ യാവത് പാരതന്ത്ര്യം തദൈവ ഹി ||5.32 ||

യാവദസ്യാസ്വതന്ത്ര്യം താവദീശ്വരതോ ഭയം |
യ ഏതത് സമുപാസീരംസ്തേ മുഹ്യന്തി ശുചാർപിതാഃ ||5.33 ||

കാല ആത്മാ്ഗമോ ലോകഃ സ്വഭാവോ ധർമ ഏവ ച |
ഇതി മാം ബഹുധാ പ്രാഹുർഗുണവൃതികരേ സതി ||5.34 ||

ശ്രീഉദ്ധവ ഉവാച
ഗുണേഷു വർതമാനോപി ദേഹജേഷ്യനപാവൃതഃ |
ഗുണൈർന ബദ്ധ്യതേ ദേഹീ ബദ്ധ്യതേ വാ കഥം വിഭോ ||5.35 ||

കഥം വർത്തേ വിഹരേത് കൈർവാ ഇതായേത ലക്ഷണൈഃ |
കിം ഭുഞ്ജീതോത വിസൃജേച്ഛയിതാസീത യാതി വാ ||5.36 ||

ഏതദച്യുത മേ ബ്രൂഹി പ്രശ്നം പ്രശ്നവിദാം വര |
നിത്യമുക്തോ നിത്യബദ്ധ ഏക ഏവേതി മേ ഭദഃ ||5.37 ||

|| ഇതി ഉദ്ധവഗീതാസു പഞ്ചമോദ്യായഃ സമാപ്തഃ ||